

# SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

**Előfizetési árak:**  
Egész évre — — 60 Lei. Negyed évre — — 15 Lei.  
Fél évre — — 30. Egyes szám ára — — 1.50.  
Nyilttér soronként 5 Lei.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.  
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.  
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők, kéziratok nem adatnak vissza.  
Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

## A muzeumi életből.

Írta: Mallász József.  
(Folytatás.)

Alig is csillapult el a muzeumi betörés első izgalma, hozzáfogtam a régi helységből sajátkezűleg az anyagot áthordani a most üresen álló Nőegyleti házba, azonban csakis az őskori részt sikerült az épületnek kisebb terében — ideiglenesen — elhelyeznem, mert a további költözködésnek hirtelenül végét szakította az a körülmény, hogy a II. vadász divízió kórházának fertőző betegek osztálya visszatért a tiszai frontról és újból elfoglalta az épületet. Céomat azonban mégis elértem, az épületnek egyik terme már muzeumi karaktert nyervén, katonáéknak már nem sikerült bennünket onnan kidobni, mert a kezeink között lévő szerződés és a Nőegyleti elnökségnek beleegyezése alapján ezek után mi gyakoroltuk a háztulajdonos összes jogait. Hogy ezen szerep betöltése nem volt könnyű és nem nyújtott nagy élvezetet az természetes, mert pld. az épület mellék helyiségeinek a részei szolgáltak a kórház tüzelőanyagául. Feltört pince és padlás, elpusztított fürdő és mosókonyha; az udvarban pedig patakként előmlő, forrva-bugyborékoló pecegödörle buja melegágyul szolgált az eddig soha nem látott nagyságu bürökerdőknek és a fertőző betegségben elhaltak rosszul elégett szalmazsákjainak a dombjai tették a képet teljessé.

Vészt és halálos fertőzést — orvosok figyelmeztető szavai ellenére is — semmibe se véve, neki fogtam ennek a borzalmas helynek kitakarításához és ez minden anyagi eszköz nélkül, két kezem munkájával sikerült is.

Igen, mert volt időm, volt akaratom, mert biztam jövőnkben, biztam rendületlen hittel és nem csalatkoztam. Az Urnak 1919. évében, egy júniusi nap késő délutánján nagy lánggal égett a disznóól etetője és fölötté nagy üstben szokatlan sietséggel főzték katonáék ételüket. Én munkában elfáradtan nézegettem őket és hallgattam az általcsapó és az üst oldalain a tűzbe alászaladó ételrészecskének szercsentő ropogását és a keverő rudaknak egymáshoz való összeütődését. Mellettem állott egy a tűzbe elmélázó szemmel néző kórházi ápoló, aki mélyen felsóhajtott, aztán nagy meglepetésemre németül azt mondta nekem halkán: „ez az utolsó est, amit mi itten eltöltünk“.

A sergent az idegen szóra felütötte fejét és szigorúan reánk nézett, mire én, hogy ne higgye azt, hogy valami konspirációban törjük a fejünket, megmondván neki, hogy miről van szó, hiszen abban az időben még a kérdés is bűn volt. És csudálatos: nem haragudott meg a katonai titoknak ilyenén képeni elárulásán, sőt mintha megkönnyebbülve felsóhajtott volna ő is. Aztán teljes őszinteséggel beszélt az internált magyarral, mert amint mondta: megbecsülte annak szorgalmát és tisztességét és így megszerette őt.

Rég volt, amikor szívem megdobbant volna örömben, akkor azonban könny szökött szemembe, olyan jól esett ennek a szegény egyszerű katonának a szeretete. Mikor pedig öszszeszorongó torkomat elhagyta egy felcsukló hang, akkor a másik, az ápoló, örömittasan szorított kebléhez, hiszen most megtehettem azt, amit hosszú időn való együtt-létünk alatt nem mert elkövetni, anyanyelvén beszélhettem most velem. Ez a jó lélek beszarábiai német szülőknek volt gyermeke; mondhatom, mindkettőjüket megszerettem; vajjon hová, merre vezette mindkettőjüket a sors? ...

Az épület már másnap délután üres volt és az általam meggyújtott szemétnak és szekérnyi szalmának lángja vigan világított belé a júniusi estbe. Így esett meg velünk otthonfoglalásunk az új muzeumi épületben. De mert éreztem, hogy még sok veszélynek nézünk elébe, sietnem kellett. Az udvarnak hátsó épületrészébe ingyenes lakhatással a most már Muzeumépület őrzésének kötelezettségével beléköltöztettem Benkő András dévai lakos családját, ők aztán újból lakhatóvá tették az épületnek ezen szárnyát és jelenben is lakják azt. Ezek után desinficiáltam minden szobát és termet, kétszeresen átmeszelttem a falakat és ezenfelül az első három szobát ki is festettem és már július 10-ikén magam és családom is beléköltözködött a két szobából és konyhából álló lakásba.

Addig azonban sok minden történt. Így a római korabeli osztály anyagát is nagyrészen átköltöztettem, természetesen úgy, hogy magam voltam a ló, kocsi és napszámos egyszemélyben. E közben ért minket Josif Botean, állami főreáliskolai igazgató, társulati jegyző kalauzolása mellett, dr. Tiberius Bradiceanu, Vallás- és Közoktatásügyi resort osztályfőnök látogatása, aki el volt ragadtatva muzeumunk gazdagsága által, pedig nem is láthatta annak igazi kincseit, hiszen azok még mindig el voltak rejtve és azoknak létezése csak említve voltak előtte. Dicsérte ügybuzgalmamat és munkásságomat és azon meggyőződésének adva kifejezést, hogy ezen munka egy egész embernek teljes munkaidéjét köti le, beígérte nekem, hogy oda fog törekedni, hogy én maradassak meg továbbra is igazgatónak és pedig úgy, hogy csakis ezen teendőket végezhessem.

Ki írhatná le ezen ígéret fölötti örömet, hiszen, annak megvalósulása, gyermekkorom álmainak megvalósulását jelentette, éppen abban az időben, mikor az én asszonyomnak a konyhája már hónapok óta nem látta a zsirt és gyermekeim is csak kevés malélisztet, mert én tölem nem kérdezte senki: kutya, ember van miből élned?! — engemet, mint esküt nem tett tisztviselőt senki nem részesített egy rézgaras segélyben is és egész jövedelmem azon csontok képezték, amelyeket a régi Muzeum épület, a Főreáliskola internátus és a városi katonai kaszárnya udvarainak a szemétdombjairól összegyűjtve, zsák-

számra haza cipeltem, szappant főzve azokból éjnek idején.

Kegyetlen időszak, azonban nem pusztultam belé, mert — úgy látszik — ábrándjaim kötöttek az élethez. Az élet azonban egy irgalmat nem ismerő hitelező, mert ennél sokkal nagyobb áldozatot is parancsol, ha ideálok megvalósulásáról van szó. Így most is! — Dr. Tiberius Bradiceanu részéről intézkedés csak annyiban történt, hogy sürgősen fel parancsolta Alapszabályainkat, erre azután váratlan gyorsasággal le érkezett a Vallás- és Közoktatásügyi resortfőnök urnak 4983/1919 számú rendelete, amellyel a Társulatnak és a Muzeumnak minden további működését beszüntette és engemet is minden további működéstől eltiltott. És pedig a legrosszabb pillanatban, hiszen a Muzeumnak egész anyaga sok felé szétszorra, egyes csoportok csak halomra rakva állottak, úgy hogy az teljességben és most már visszavonhatatlanul a pusztulásnak és a megsemmisülésnek kellett áldozatul esnie, hiszen rajtam kívül, lelket önteni ebben a chaosba, igazán nem tudhatott már senki. És csattanóul jött aztán a szigorú rendelet, hogy záros határidőn belül, egy a hunyadmegyei Prefect ur által kinevezendő bizottság közreműködésével, állítsam sürgősen egybe a Társulatnak és a Muzeumnak egész vagyonáról és minden tárgyról szerkesztett pontos leltárat, amelynek alapján a Muzeum átvétele megtörténhessék. A Prefect ur által kiküldött bizottság állott Josif Botean főreáliskolai igazgató és Laurenciu Curea lelkész, akkori volt vármegyei főjegyző urakból. Ezen nehéz munka is elkészült és a leltár fel lett terjesztve.

Ezek után senkinek nem panaszkodva, senkinek sem szólva semmit, küzdöttem meg lelkeimmel és lelkiismeretemmel a rettenetes harcot, amelynek eredményeként azonban pozitív igazsággént érelődött meg bennem az a meggyőződés, hogy azon munkásságom amelyet Erdélyért és annak tudományos buvárodása érdekében teljesítettem nem szabad elvesznie. Így tehát nekem — minden előítélet és minden elítélés ellenében is! — kötelességem: helyemen maradnom és élni, hogy megmenthesem a Muzeumot a kulturának, ezen rögnök, amely nekem életet adott és amelyben őseim csontjai pihennek.

Azt tettem, hogy kifejtván a Consilul Dirigent előtt, azon súlyos helyzetet, amelybe Társulatunk és a Muzeum jutott, gyors segítséget és muzeumigazgatói állásomban való megerősítést, illetve azzá történő kinevezésemet kértem. Következően végződő szavakkal: „Csekély személyemet ebben a nagyhorderejű kérdésben teljesen alárendelem a szent ügynek, amelyet az új kultúra becsületbeli ügyének is tekintek. Arra az esetre azonban, ha muzeumigazgatói kinevezésemet mégis megkapom úgy akkor: fáradhatatlan szorgalommal és puritán becsületességgel, úgy fogom az új haza tudományát és annak muzeumális ügyeit szolgálni, hogy majdan, ha elszólít a Nagyszámonkérő, úgy akkor intézményemen és

rajtam segítő urak és illetékes tényezők, nyugodt szívvel irhassák sírom fejtájjára": teljesítette kötelességét...

Dr. Toma Vasinca, akkori Prefect ur kedvező felterjesztést ígért és biztató szavakkal bocsájtott el magától, majd ajánlatára — 3 napra feloldotván az internálás alul — személyesen mentem el Sibiu-ba „kiszűrgetni a dolgot, ki-nevezésem sietetni”.

A kultusz resortnál akadtam reá felterjesztésemre, Dr. Tiberius Bradiceanu osztály főnök ur lekötözött szívéllyességgel fogadott engemet, igen barátságos hangon elbeszélgetett velem, aztán tudatta velem, hogy a Társulat és a Muzeum ügye a Társulat Alapszabályainak értelmében fog elintéztetnyerni, azaz annak vagyona és tárgyai fölött — ezek után — már csak a Consiliul Dirigent fog rendelkezni és pedig az Alapszabályoknak 41. §-a alapján. Erről tovább nem is lehet beszélni — mondta —, másként all azonban az én személyes ügyem, mert bár ő most is őhajtaná annak kedvező elintéztését, ez teljesen lehetetlen, mert az anyagiak nem állanak rendelkezésre és politikai multamra nézve is agályai vannak.

Én azonban nem fordultam sarkon, nem menekültem a kétségbeesésbe, hanem Sibiu-ban maradtam és három nap mulva Consiliul Dirigenti kinevezési decretummal érkeztem haza.

Hogy miként volt az lehetséges? — megmondom!: mert azok az emberek, akikkel nekem akkor dolgom volt: férfiak voltak, kulturemberek a javából. Ime az első kijelentés, amely nekem segítségemre sietett: „Én resortfőnök vagyok itten és semmi közöm a politikához; meggyőződésemm különben az, hogy, az aki jóhiszeműen — amint azt Mallász is cselekedte — bármilyen politikát csinál, legyen az jó, avagy bolond! — az tisztán annak az egyénnek a dolga és senkinek semmi köze hozzá”. Ezt mondta akkor Dr. Aurel Vlad, aki rendelkezésre bocsájtotta a Cultus resortnak az anyagiakat is. És midőn a kinevezési decretum már a zsebemben volt, ezzel bucsuzott tőlem a Cultus resortban Dr. Brediceanu osztályfőnök ur: „fogadja szerencse kívánatainkat azzal, hogy haza menve foglalja el állását és dolgozzék továbbra is úgy, teljes ambicióval, amint azt eddig tette, hiszen olyan ügy szolgáltatába állítottuk önt, amely internacionális, azért bár gondolkozzék és érezzen ön jövőben is franciául, németül, magyarul, vagy románul, mi azt nem fogjuk keresni. Kérjük lássa a lényegét abban: mi bizunk önben, bízzék hát ön is bennünk!”

Nemde, az is, ez is, beszéd!? — szavak, amelyek a legműveltebb európeérnek is diszére válnak, aminőket csakis az igazi mély belátás tud kifejezésre juttatni és érvényesülni engedni.

Akkor folytatott tárgyalásaimmal és kineveztetésemmel a Muzeum további fejlődésének, olyan iránya lőn megszabva, amelyről — a mult időben is — én egyedül mertem álmodni.

(Folyt. köv.)

## Szesztalalom vármegyénk területén.

Tizenegy éve fennálló lapunk számos izben mutatott reá az alkohol fogyasztás növekedésével járó bajokra. Legutóbb m. év szept. 3-iki számunkban hívtuk fel az illetékes tényezők figyelmét Gyergyószentmiklós városnak az italmérést korlátozó szabályrendeletére, „követendő példának” jelentvén ki azt.

A szesz italok vásár- és ünnepnapokon való árusításának tilalma éreztetni fogja jótékony hatásait s különösen a büntügyi krónikák horribilis száma fog megapadni.

Vármegyénk prefektusa is a megye területén vásár- és ünnepnapra általános szesztalalmat rendelt el. A szigorú és bizonyos tekintetben sérelmes rendelet arra készítette a hunyadmegyei vendéglősök, szállodások és korcsmárosok ipartársulatát, hogy küldöttségileg felkeresse Dr. Dublesiu György megyei prefektust és kérjék a rendeletnek bizonyos tekintetben való enyhítését.

A prefectus a küldöttség kérését meghallgatta, azt magáévá tette és a szesztalalomra vonatkozó rendeletet a következőképp módosította:

Déva, Hátszeg, Vajdahunyad és Szászváros városokra a tilalmat vásár- és ünnepnapokon délután 1 órától éjjelutáni 1 óráig feloldotta. A feloldás azonban csak a vendéglőkre és kávéházakra vonatkozik, más italmérő helyekre a tilalom változatlanul fennál.

Éjjelutáni 1 órától azonban a kávéházaknak és vendéglőknek is zárni kell. Záróra megváltás nincs. Kivételt képeznek nagyobb szabású multságok, amelyekre azonban a prefectustól kell kérni a meghosszabbítást. Az italkimérés ebben az esetben is csak a bálteremben, illetve a multság helyén van megengedve.

Itt jegyezzük meg — s ezt a rendőrségek figyelmébe ajánljuk — hogy bár a 16 éven alóli gyermekeknek tilos szesz ital kimérni, sok helyen ezt nem veszik figyelembe. Erre vonatkozó razziák meglepő adatokat szolgáltatnának.

Vederemó!

Iszk.

## Előfizetési felhívás.

1923. január 1-vel a „Szászváros és Vidéke” XI-ik évfolyamába lépett. A világháborúnak a lapokra nehezedő súlyos megpróbáltatásaiból lapunk is kivette részét s ma is igyekszik leküzdeni azokat az akadályokat, amelyek hivatásának teljesítésében gátolnak. A lap előfizetésének emelésében mindig az utolsók voltunk s most, amikor újabban a papírárak 50%-kal, a munkabérek 31%-kal emelkedtek, kénytelenek vagyunk többi laptársainkat követve, a lap eddigi évi 40 leu előfizetési árát mérsékelten 60 leura emelni. A vidéki hetilapok nagyrésze már régebben évi 80—100 leura emelték az előfizetési díjat, míg mi szerényen 60 leuban állapítottuk meg azt.

Mindenki tudja, hogy a nyomdai termékek előállítása ma drága és költséges s éppen azért hisszük és reméljük, hogy városunk és vármegyénk közönsége ez alkalommal is méltányolni fogja szerény kérésünket s ezután is támogatni fog minket a közérdekében kifejtendő munkánkban.

Amidőn ígérjük, hogy ezután is pártatlan önzetlenséggel fogjuk szolgálni a közérdeket, az eddigi támogatásért hálás köszönetet mondunk s maradtunk tisztelettel:

A „SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Előfizetési díjak: egész évre 60— leu  
félvre 30—  
negyedévre 15—

Egyes szám ára 1 leu 50 bani.

## NAPI HIREK.

— **Kitüntetések.** A király Dr. Velțian C. Victor dévai pénzügyigazgatót, Baluleanu Antinogen adminstratórt, Crisan Marcu, Popp Marcu és Dr. Szőrényi Guido főosztályfőnököket a román Koronarend lovagi címével tüntette ki. — A király Olariu Ioan dévai Peter Mihail hátszegi, Dime Constantin vajdahunyadi, Draganescu George petrozsényi és Steiner Fülöp szászvárosi adóhivatali pénztárnokokat az I. osztályu érdemkeresztel tüntette ki.

— **Meghívó!** A Magyar Kaszinó tagjait a kaszinó helyiségében 1923. január 28-án d. u. 3 órakor tartandó évi rendes közgyűlésre ez uton tisztelettel meghívja: Az igazgatóság.

— **Halálozások.** Özv. Vakán Mihályné, szül. Köhler Anna, Vakán Mihály volt városi ny. rendőrőrmester özvegye f. hó 8-án 80 éves korában meghalt. Temetése nagy részvét mellett f. hó 9-én ment végbe a róm. kath. egyház szertartása szerint. — Popovics Aurél, a román liceum IV-ik osztályának tanulója f. hó 3-án meghalt. Az elhunytban Popovics Vazul szolgabírói altiszt a fiát gyászolja. Temetése a liceum növendékeinek részvételével ment végbe.

— **Esküvő.** Bramberger Antal a dévai Közgazdasági bank cégjegyzője január hó 5-én tartotta esküvőjét Tóth Ilonka urleánnyal Déván.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyi miniszter dr. Kádár Ferenc helyettes vezető járásbíró a magyarláposi, és Pichowsky József magyarláposi járásbíró a szászvárosi járásbíróshoz helyezte át. A távozó bíró apróbb ki-  
rendelésekből származó megszakításokkal 7 éven át működött a helybeli járásbírósnál s működésével fellebbvalói elismérését vívta ki magának.

— **Szemlési vizsgák.** Mult év decemb. 26—27-én tartották meg Déván a szemlési vizsgákat, amikor Doana Miklós, Gribl Ferenc és Mihuc Pompelius fővizgázók sikerrel tették le a vizsgát. A vizsgára való előkészítést Pop V. Ferenc teljesítette.

— **Szombati-Szabó István verseskönyve.** A Kaláka kiadásában Életem címmel a napokban hagyta el a sajtót Szombati-Szabó István verseskönyve. A könyv könyvárusi forgalomba nem kerül s így azt csak a szerzőtől lehet megszerezni. Ára 20 leu, postaköltség 2 leu 50 bani. Cim: Szombati-Szabó István ref. lelkész Lugos, Str. Brediceanu 3.

— **A közönség figyelmébe!** Felhívjuk olvasóink és a gazdaközönség figyelmét arra, hogy az élelmiszerek ellenőrzésére vonatkozó szabályzat 229 §-a értelmében senki sem árusíthat tejet, vagy tejterméket, sem a piacon, sem házhoz hordva, akinek nincsen az illetékes megyei, járási, vagy városi állatorvostól igazolványa, hogy tehene egészséges és istállója megfelelő. Ezen igazolvány nélkül a tej- és tejtermékeket a hatóság elkobozza. Aki tehát tej- és tejtermékek árusításával foglalkozik, forduljon az igazolvány beszerzése végett a hatósági állatorvoshoz. A tulajdonos köteles tehenének megbetegedését azonnal az állatorvosnak jelenteni, ahol pedig nincs állatorvos, a községi bírónál, aki tartozik a járási állatorvost a beteg állat megvizsgálása végett azonnal meghívni. Ragályos betegség megszüntetése s a fertőtlenítés megtörténte után még 6 napig nem szabad a tejet és tejterméket árusítani.

— **Értesítés.** Dr. Laufer Andor dévai ügyvéd irodáját a Str. Regina Maria (Kossuth Lajos-utca) 3. szám alá helyezte át.

— **Felfüggesztett községi bíró.** Várme-gyénk prefektusa Todor Joan vajdei bírót (primárt) Ghigu George községi pénztáros feljelentésében foglalt vádak alapján felfüg-gesztette. A falu e két előjárója nincsen jó viszonyban s így nem csoda, ha vádak özö-ne zúdult a bíróra. A felfüggesztés az 1886. év XXIV—XXVI. t. c.-ben előírt előzetes fegyelmi vizsgálat bevezetése nélkül történt s a hiva-talátadásakor sem merültek fel hiányok. A vád pontjai között szerepelnek: a községi ingat-lanok bérbeadásánál az árverés körüli jogta-lan eljárás, továbbá az, hogy a jegyző jelen-létében adópénzeket szedett be a pénztáros jelenléte nélkül s végül, hogy politikai ma-gatartása a falusiak előtt gyűlöletes. (!?) A község lakossága kíváncsian várja a fegyelmi vizsgálat lefolytatását.

— **Műsoros-estély — Tordoson.** Tudó-sítónk írja: a tordosi magyar ifjúság dec. hó 31-én igen jól sikerült műsoros-estélyt ren-dezett. Kilenc számból állott a műsor, dalok-ból és egy felvonásos vígjátékokból összeál-lítva. Meglepő és igen jól sikerült volt az 1. szám alatti „Kinek van igaza” c. dialog, melyet Pap Eszter és Kiss Erzsí játszott. Mindenik darab jól sikerült, de ugyancsak kiemelkedő volt az „Elkényeztetett férj” c. dialog, melyet Kiss Laci és Kaproncai Ilka adtak elő, valamint „Az elevenholt házaspár” c. vígjáték. Előadták: Gruja Ferenc Istváné, Gruja Ferenc Jánosé, Kaproncai Dénes, Kiss Erzsí, Kaproncai Ágnes és Gruja Erzsí. Oly negy közönség vett részt az estélyen, hogy ember ember hátán állott. Igen szépen volt képviselve Lozsád ifjúsága, kisebb számban Nagyrápolyt és Kéménd. Kár, hogy nem ve-zetőstül és leányokkal együtt jelentek meg. És igen nagy kár, hogy a város még min-dig úgy elzárkózik a vidéktől. Pedig bizony akadna ott is látni és élvezni való s ha ta-lán tanulni nem, de tanítani lehetne, ami va-lamennyiünknek közös haszna. (Bizony a mul-takban s még ma is városunk magyarságá-nak vezetői nem sokat tettek arra nézve, hogy a város és a falvak magyarsága szoro-sabb és szervi kapcsolatba jöjjön egymással Hisszük, hogy ezentul ez nem lesz így! Szerk.) Vagy talán nem mulathat akkorát, mint a vá-rospan? Dehogy is nem, hiszen Tordoson vasárnaptól keddig tartott a tánc. Csak kár, hogy „Kicsiny nekik az a ház”! Köszönet és elismerés illeti a pénztárkezelőket: Gruja István kurátort és Kiss János Sándorét, akik egész estéjükét a pénztár mellett töltötték. Bizony, akik eljöttek élveztek és jól mulattak, akik nem jöttek el — majd máskor.

— **Törvénybe iktatják Petőfi emlékét.** A „Keleti Újság” írja: Budapesti tudósítónk táviratozza: Jelentettük, hogy egy képviselő indítványt tett Petőfi emlékének törvénybe-iktatására s szobrának elhelyezésére a parla-ment kupolacsarnokában. A javaslat folytán anéktot hívtak össze, melyen elhatározták, hogy a kultuszminiszter törvénytervezetet ter-jeszt a nemzetgyűlés elé Petőfi emlékének méltó megünnepléséről. Azaszódi gimnáziumot Petőfi-kollegiummá emelik internátussal, új kiadást adnak ki a költő összes műveiből s a képzőművészetben és zenében is áldoznak emlékének. Bécsből jelentik, hogy december 30-án az osztrák főváros valamennyi színháza Petőfi-ünnepet rendezett. A költő verseit szaval-ták s jelentőségét méltatták, ezenkívül minden-ütt magyar nyilányt játszott a zenekar.

— **Üzemek, ipariműhelyek, motor- és géptulajdonosok figyelmébe!** A „Schuleri Testvérek és Társai” cég Déván mindenféle kőolajtermékek elosztó állomásának lerakatát megkapta. Kötő petróleum és benzin bár-mely mennyiségben ott kapható.

## ERZSÉBET MOZI a „TRANSSYLVANIA”-ban.

**Ma vasárnap, jan. hó 14-én  
délután 4 és este 8 órakor:**

# A kiátkozott.

Szenzációs látványos dráma 6 felv.-ban  
**Loth Ilával** a főszerepben.

**Ezenkívül a remek kiegészítő műsor!**

Jövő heti szenzáció

## Harry Piel.

— **A boicai ifjúság műkedvelői elő-adása.** A boicai ifjúság múlt év december hó 31-én a „Zöldfa” című vendéglőben, a róm. kath. templom új harangalap javára szépen sikerült táncmulatsággal egybekötött műkedvelői előadást rendezett. A szép szá-mmal egybegyűlt közönség élvezettel hallgatta végig a kiváló műsort. Színrekerültek a kö-vetkező kis darabok: 1. Mézeshetek után, 2. A herceg sofförje, 3. Műkedvelő előadás, 4. Virágfakadás, amelynek keretén belül Cepnik J., Pollák J. és M., Licker M., Papp M., Korfánta M., Segesváry O., Kiszler E. és S., Fegyel E., Gábor Péter és Licker Pista sze-repeltek. A rendezésért és betanításért özv. Cepnik Antalné, a táncestély sikeréért Gábor Péterrel illeti dicséret.

— **Uj mozi Déván.** Déva város tulajdo-nát képező városi színházat mozi céljaira az ottani „Uránia rt.” bérelte ki. A bérlet lejárván, azt 1923. jan. 1-ével kezdődőleg Sacărean Viktor mozitulajdonos kapta meg, aki már meg is kezdte előadásait az eddigi rendszer szerint.

— **Helyreigazítás.** A tordosi ref. iskola Petőfi-estélyét közlő cikkbe hiba csuszott be, amennyiben a Petőfi-verseket szavalók közül az összes betűket még nem ismerő Kapron-cai Ilona nem II., hanem I. oszt. kis 6 éves leánya. Ugyanott kimaradt Gruja Sándor II. oszt. tan.-nak „A csikos” c. vers jólsikerült elszavalása, amit készséggel igazítunk helyre.

— **Uj temetkezési vállalat Déván.** Ha-licky Ádám dévai asztalos ugyanott egy új temetkezési vállalatot létesített. E vállalat nemcsak Déváról, hanem az egész megye területéről fogad el megbízásokat a legjutá-nyosabb árban A vállalat a legkényesebb igényeket is képes kielégíteni.

— **Zenei hír.** Guggenberger Sándor, aki eddig is eredményeket mutatott fel tanítvá-nyaival, ujabban újra zongorárákat ad ugy kezdőknek, mint haladóknak. Jelentkezhetni nála Szászváros, Romoszhelyi-utca (volt Med-gyaszay-féle ház). Iskolai tanulók árkedvez-ményben részesülnek.

— **Feltámadt az „Uj Világ.”** Brassóban új politikai napilap indult meg „Hírlap” címen. Szerkesztője Bencze Miklós a „Horog” volt szerkesztője s főirányítója Lengyel Béla a boldogult „Uj Világ” volt szerkesztője, ezzel aztán minden meg van mondva.

— **Sérelem.** A kudzsiri vasgyári kaszinó tagjait súlyos sérelem érte. Ugyanis a ka-szinó vezetősége a román karácsonykor ren-dezett mulatság céljaira kérésre szívesen bo-csátotta rendelkezésre nagytermét. A kaszinó tagok egy kisebb mellékhelyiségbe huzód-tak meg, de ott sem volt maradásuk, mert

a vendégszeretetet élvezők az olvasóterem összes székeit is követelték oly erőlyesen, hogy a kaszinótagok engedni voltak kényte-lenek s eltávoztak a helyiségből. Az eset eléggé humoros és jellemző.

— **Az 1923-as évfolyam bevonulása.** A hadügyminiszterium legújabb rendelete ér-telmében az 1901. évben született katonakö-teles férfiak, akik a legutóbbi sorozásokon alkalmasoknak találtattak, -kötelesek január 20-ig az illetékes Cercul de Recrutaránál szolgálattételre jelentkezni. A névszerint kiál-lított behívókat a rendőrségén 48 óra lefor-gása alatt át kell venni. Az 1899—1900-as évfolyamok közül azok, akiknek bárminő ok-ból kifolyólag nem kézbesítették a behívási parancsot, szintén kötelesek jelentkezni a ka-tonai hatóségnál. Fenti rendeletnek be nem tartása az idevonatkozó törvények szerint lesz büntetve. A bevonulások, január 20-ig bezá-rólag a Szászvárosi Cercul de Recrutáriához történnek.

## KÖZGAZDASÁG.

**Alaptőke felemelés — Déva fejlő-dése.** Az Erdélyi Egyesült Kereskedelmi Rt. dévai bejegyzett cég 1922. február hó 12-én megtartott közgyűlésén a részvénytőkének 500.000 leiről 2.000.000 liere leendő feleme-lését határozta el, ami 62850—1922 sz. határo-zattal jóváhagyatott.

A részvénytőkének 2.000.000 leire való fel-emelése 3750 drb. bemutatóra szóló egyen-ként 200 lei névértékű törzs és 3750 drb. bemutatóra szóló, egyenként 200 lei név-értékű elsőbbségi részvény kibocsátása által történik. Kivánatra 1000, 2000, 10.000 lei névértékű csoportos részvények adatnak ki.

A részvények kibocsátási ára darabonként, tekintet nélkül azok törzs- vagy elsőbbségi minőségére, 200 lei. Ezenfelül részvényen-ként 10 lei fizetendő bélyeg és költség fejében.

Az aláírás zárhatár ideje 1923 év január hó 25 napja déli 12 órája.

Bővebb felvilágosítással az intézet igaz-gatósága szolgál.

**Keresek megvételre, avagy ki-bérlésre Orăștie-ben vagy a közeli vidéken egy házas telket víz mentén és egy kisebb gazdaságot. Dr. Popu Victor.** 144 1—2

**Egy 10 m. hosszú, 90 cm. széles, 3 m. magas kukorica-kas (kotárka) eladó.** Megtekinthető Moldován Já-nos mészáros-mesternél Szászváros, Romoszhelyi-u. 3-a. alatt. 139 1—3

## CHOMA JOAN szijgyártó,

nyerges és bőrdöcs, Szászváros,  
Ország-ut 18. (Linhart-féle ház.)

Jutányos árban vállal e szakmákba vágó mindenféle munkákat: fiam- és ló-szerszámok, kézi- és utazó táskák, bő-röndök stb. készítését, javítását. 142 1—

## Eladó butorok!

Egy komplett hálószoba, egy komplett ebédlő és több más butor eladó. Bővebbet e lap szerkesztőségében vagy kiadóhiva-talában. 143 1—3

## Pártoljuk a helyi ipart!

### Sárkány József szűcsmester

Szőrme áruk, vadbőrök, bundák készítését, javítását, nyaralását vállalja!  
Szászváros, Romoszi-ut 7.  
131 3-52

### TÖRÖK BÁLINT kocsigyártó

Szaktámba vágó uj és javítási munkákat olcsón vállal.  
Szászváros, Ország-ut 25.  
132 3-52

### Graffius Adolf gép- és műlakatos

Elvállal e szaktámba vágó mindenféle munkákat. Motor- és cséplőgép javítás. Wertheim szekrények javítása, nyitása. Szászváros, Fötér (gyógyszertár udvarán.)  
1333 3-52

### NAGY ISTVÁN cipész-mester

Szászváros, Klastrom-utca.  
Raktáron kapható: házi posztó-cipő börtalppal 80— leu-tól feljebb. Elvállalok gyermek- és fiu-cipő felsőrész készítését 15— leu-tól feljebb. 136 2—

### Autó-garázs és gépjavitó műhely!

Benzin, mindenféle gépolaj, carbid kapható. Autó, mindenféle gép- és motorjavítás, vulkanizálás elvállaltatik.

Személyszállító autó helyben és vidékre bérelhető! Tisztelettel:

### TRIFF és NASTA

Szászváros, Ország-ut (a malom mellett.)  
140 Telefon: 33. 1-11

### Mindenféle

### női- és férfi-ruha,

továbbá kelmék, fonalak kémiai festését **olcsó árban**  
:: elvállalom ::

Tisztelettel:

### Dobay Ferenc

helmeftő Szászváros, Füzfa-utca 18 sz.  
114 7—

### A közönség figyelmébe!

Raktárunkat a karácsonyi és újévi ünnepekre való tekintettel kibővítettük. Kaphatók: sevreaux bőrök, különféle boxok, antilop, fehér classé, vikszos- és zsiros bőrök, kordován, cronpon, bélés-bőrök, továbbá cipész-kellékek, fűzők, kaptafák, „Pálma” gummisarok, legfinomabb cipőkrémek stb. stb.

Felsőrészek megrendelésre készíttetnek!

Tisztelettel: 121 5-5

### Stern és Róth,

bőrkereskedők, Szászváros, Vásár-u. 7.

Egy négy középiskolát végzett, magyarul, románul és németül tudó 20 éves ifju irodai alkalmazást — akár vidékre is — keres. Bővebbet e lap szerkesztőségében. 135 2-3

## Gépleány

azonnal felvételik lapunk könyvnyomdájában

### Ábrahám Manó

fűszer és vegyeskereskedése

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a helybeli piacon 17 év óta fennálló üzletemet a régi szolid alapon kibővítettem és berendeztem. — Dusan felszerelt rak-  
táramban állandóan kaphatók:

Különféle kitűnő minőségű aradi Neumann-féle lisztek, fűszerárak, petróleum, gyertyák, szövőgyapot, cérnák, vásznak, himző- és kötőpamutok, gyapotárak, (cseh gyártmány) minden színben, termények (kukorica, kendermag, korpa) stb.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradtam tisztelettel:

### Ábrahám Manó

fűszer és vegyeskereskedő, Szászváros Fötér  
97 12-15

## Üzletmegnyitás!

Szászvárosban a Sörház-utca-ban (a járásbíróház mellett) lévő

### „Szöllő”-vendéglő

étterme és kávéháza újra megnyitott. Izletes ételek, jó italok, pontos és gyors kiszolgálás! Abonensek elfogadtatnak. Minden este cigányzene! - Szombatonként reggelig nyitva!

Szíves pártfogást kér

### SOLYMOSSY GYULA,

a „Szöllő”-vendéglő bérletje.

138 1-4

### Mindenféle

## vadbőröket

legmagasabb napi árban veszek.

## Junger Samu

kereskedő, Szászváros Országut 4.  
109 8-12

!!!

## Ábrahám József

vegyeskereskedő, Szászváros, Országut  
(a román templommal szemben.)

Ajánlja: kávé, rizs, mindenféle fűszer, cukor, csokoládé áruit. Vegyes hideg felvágottak! Ujabban érkeztek: barchettek, kartonok, vásznak, méterenként 28 leu-tól felfelé.

Iparosoknak, tisztviselőknek árkedvezmény!

130 3-52

## Veszek:

120 5-12

törött aranyat és ezüstöt a legmagasabb napi árban.

## Margel Vilmos,

órás, ékszerész és látszerész  
Szászváros, Vásár-utca.

## Lőwy Sándor versenyáruháza

### Petroșeni-ben

a kelengye osztályon a következő olcsó árakat vezette be:

|                                                   |          |
|---------------------------------------------------|----------|
| 1 mtr. kelengye vászon fehérneműre, 80 cm. széles | 27.— leu |
| 1 „ „ alsólepedőre, „ „ „                         | 33.— „   |
| 1 „ „ paplanlepedőre „ „ „                        | 33.— „   |
| 1 „ „ duplaszéles, lepedőre —                     | 95.— „   |
| 1 „ „ paplan lepedőre                             | 103.— „  |

Női ingeket már 63 leitől kezdve árusítok.

Női fehérnemű garnitúrákat 175 leitől kezdve.

Damaszt abrosz — — — — — 163.— „

Tisztelettel:

## Lőwy Sándor versenyáruháza Petroșény.

134 2-52